

V KRUHU RODINY 7

POVINNÉ OČKOVANIE V BIOETIKE

NEMORÁLNY SKUTOK V KONTEXTE SLOBODY SVEDOMIA A NÁBOŽENSKEJ SLOBODY

V poslednej časti rozhovorov s Dr. René Balákom, PhD., morálnym teológom, bioetikom, vysokoškolským pedagógom z Filozofickej fakulty Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave pokračujeme v téme povinného očkovania z pohľadu bioetiky.

V súvislosti s povinným očkovaním vydala Subkomisia pre bioetiku Teologickej komisie Konferencie biskupov Slovenska (KBS) stanovisko k etickým otázkam povinného očkovania, v ktorom uvádza: „Pokiaľ nie je k dispozícii očkovacia látka, ktorá by bola pripravená s použitím bunkovej alebo tkanivovej kultúry pripravenej eticky vhodným spôsobom, rodičia sú morálne oprávnení, ba povinní – vzhľadom na závažné dôvody ochrany života a zdravia svojho dieťaťa – dať svoje dieťa zaočkovať aj existujúcou očkovacou látkou.“

Je otázkou, na základe čoho bolo povinné očkovanie neetickými vakcínami subkomisiou nielen akreditované, ale dokonca vyhlásené za morálnu povinnosť. Aplikácia neetických vakcín nie je v súlade s prirodzeným mravným zákonom, s (bio)etickými princípmi ani s učením katolíckej cirkvi o rešpektovaní nevinného ľudského života. Totiž život je nedotknuteľný a má neporovnateľnú hodnotu, čiže nemožno ho porovnávať s inými druhmi mravného dobra, akým je napríklad preventívna ochrana zdravia. Pravdepodobne sa vychádzalo z niektorých čiastočne proporционаlistických formulácií v dvoch dokumentoch katolíckej cirkvi, ktoré podmienene pripúšťajú dočasné použitie neetickej vakcíny v prípade preukázateľného ohrozenia zdravia detí.

„Tak napríklad ohrozenie zdravia detí by mohlo oprávniť rodičov použiť vakcínu, ktorá bola vyvinutá použitím bunkových línií nedovoleného pôvodu, pričom zostáva nedotknutou povinnosť všetkých prejavíť jasné nesúhlas v tejto veci a žiadať zdravotnícke systémy, aby dali k dispozícii iné typy vakcín.“ (*Dignitas personae* nr. 35 – Dôstojnosť osoby, Inštrukcia o niektorých otázkach bioetiky)

„Ak je zdravie obyvateľstva vystavené značnému nebezpečenstvu, morálne problematické vakcíny smú byť dočasne tiež použité. Mravným zdôvodnením je, že povinnosť vyhnúť sa pasívnej materiálnej spolupráci na zločine nie je vyžadovaná, ak spôsobuje vážne ťažkosti (...), čo sa týka vakcín, ku ktorým niet alternatívy, potreba vývoja iných vakcín musí byť opätovne potvrdená, rovnako ako dovoľenie dočasného použitia vakcín morálne problematických, do tej miery, do akej je to nutné na odvrátenie vážneho ohrozenia zdravia nielen svojich vlastných detí, ale aj celého obyvateľstva – tehotných žien obzvlášť...“ (deklarácia Morálne úvahy o vakcínach pripravených na bunkách odvodených z umelo potratených ľudských plodov)

Extrémne kauzisticko-proporcionalistická interpretácia uvedených formulácií inšpirovala niektorých členov subkomisie k tomu, že z podmienenej pripustenia dočasného použitia neetických vakcín vytvorili morálnu povinnosť. V teologicko-morálnej rovine ma šokuje manipulačná prax niektorých jednotlivcov z katolíckych kruhov, ktorí si selektívne vyberú z dokumentu katolíckej cirkvi len to, čo zapadá do nimi akceptovaného rámca všeobecne rozšíreného vnímania problematiky povinného očkovania a zvyšok ideologicky ignorujú. Treba si uvedomiť nebezpečenstvo popierania nemennej prirodzeného mravného zákona (konať dobro a nekonať zlo), ktoré prispieva k zničeniu prirodzenej ľudskej mravnosti. Ohrozenie prirodzenej mravnosti býva často podporované niektorými teologickými kauzistickými názormi, čo logicky spôsobuje ohrozenie základných práv ukotvených v ľudskej prirodzenosti. Práve reprezentanti cirkvi by mali učiniť zadosť svojmu povolaniu a poslaniu: byť exkluzívnou autoritou, ktorá bude schopná zachrániť božský pôvod ľudských a rodičovských práv, ako aj prirodzenú autonómiu rodičov v oblasti povinného očkovania, teda ich slobody svedomia a náboženskej slobody. Keďže klamlivé kauzistické špekulácie prispievajú k zničeniu prirodzenej mravnosti človeka, o to viac je potrebné principiálne rozlišovanie v oblasti bioetiky. Alebo už

nejestvuje transcendentná Autorita ani prirodzený mravný zákon, ktorý je vpísaný do ľudskej prirodzenosti? To už existuje len mravnosť, zákon a práva definované rozličnými inštitúciami podľa ideologických kritérií? Podľa môjho teologického a bioetického názoru neadekvátne formulácie v stanovisku spočívajú v selektívnej (ne)vedomej ignorancii dostupných medicínskych informácií niektorými členmi subkomisie, ako aj v aplikácii teleologickej metodológie mravného rozlišovania. Vytvárajú sa vlastné normy a absolutizuje sa zamýšľaný cieľ a teleologicky (cieľ je určujúcim činiteľom konania) sa hodnotí ľudské konanie (povinné očkovanie) na základe jeho deklarovanej finálnej užitočnosti. Paradoxne práve najmä v mimomravných rovine sa kauzistickým spôsobom proporcionalisticky zvažujú vyselektované medicínske pozitíva a negatíva dôsledkov úkonu očkovania. Výsledok spočíva len na subjektívnej bilancii plusov a mínusov, kde už nie je podstatné pre morálne hodnotenie skutku to, či je dané konanie v súlade s objektívnym mravným poriadkom z hľadiska mravného predmetu daného skutku (očkovania) a použitého prostriedku (vakcíny derivovanej z potratených ľudských plodov) ako aj okolností. Záverečná bilancia ziskov a strát sa realizuje len v mimomravných kategóriách. Tu sa neberú do úvahy univerzálne platné etické princípy a zásady. Tento metodologický postup teleologického mravného hodnotenia ľudských skutkov odsúdil na viacerých miestach pápež Ján Pavol II. v encyklike *Veritatis splendor* (encyklika *Jas pravdy* – o niektorých základných otázkach morálneho učenia Cirkvi).

„Tieto teórie môžu nadobudnúť istú presvedčivosť svojou príbuznosťou s chápaním vedy, ktorá je právom znepokojená, že umelecká i hospodárska činnosť sa riadi podľa výpočtu nákladov a ziskov, ako aj postupov a výsledkov. (...) Teórie tohto druhu opúšťajú učenie Cirkvi, ak sa nazdávajú, že možno schváliť ako mravne dobré vedomú voľbu takých spôsobov správania, ktoré sa priečia Božiemu zákonu i prirodzeným príkazom. Takéto doktríny sa nemôžu odvolávať na katolícku mravnú tradíciu...“ (*Veritatis splendor* 76).

Osobne som problematiku očkovania skúmal (okrem iných dokumentov) najmä v spojitosti s dvoma pápežskými encyklikami *Veritatis splendor* a *Evangelium vitae* (Evanjelium života – O hodnote a nenarušiteľnosti ľudského života), ako aj s inštrukciou *Dignitas personae* (dokument Dôstojnosť človeka) a s deklaráciou *Morálne úvahy o vakcínach pripravených z buniek pochádzajúcich z potratených ľudských plodov* (vydala Pontifikálna akadémia pre život).

„.... Okrem toho nikto nemôže vyžadovať tento vražedný čin pre seba alebo pre iného, ktorý je zverený jeho zodpovednosti, ani priamo alebo nepriamo s ním súhlasiť. Žiadna autorita ho nemôže legitímne nanútiť ani dovoliť...“ (*Evangelium vitae* 57)

Je vôbec potrebné niečo dodať k týmto normatívnym slovám? Keďže sa zločin sériových účelových potratov realizoval v inom čase a inými osobami, tak to ľudí zväzda k presvedčeniu, že sa ich toto hrozné zlo netýka a nechcú vidieť príčinnú spojitosť medzi týmto zločinom proti ľudskosti a vakcináciou vlastných detí takýmito vakcínami. Zároveň nechcú vidieť morálnu povinnosť odsúdiť toto zlo. Keďže sa ľuďom nepodarilo jednoznačne odmietnuť zlo potratu pri vývoji a výrobe vakcín, tak potrat ovláda ľudí pri používaní týchto vakcín, a preto sa ideologicky hľadajú dôvody na ospravedlnenie ich používania. Dnešný človek sa odmietol bezpodmienečne postaviť proti potratu pri vývoji vakcín, ako aj proti zlu ich používania za podmienok stanovených Bohom (slová Ježiša Krista „...vaše áno nech je áno a vaše nie nech je nie, čo je navyše, je od Zlého.“). Namiesto toho si dnešný človek (úradník, lekár, rodič, etik i teológ) formuluje nové podmienky, ktorých splnenie sa zdá pohodlnejšie a istejšie, čím dovoľuje zlu potratu, aby si získalo človeka ako svojho zástupcu tým, že bude bez odporu aplikovať výsledok zločinu potratu, ktorým je neetická vakcína. Očakávalo sa, že sa táto nemorálna prax (vývoj, výroba a používanie neetických vakcín) jednoznačne odsúdi, ale potvrdzuje sa, že niektorí sa rozhodli autoritársky vyhlásiť túto prax štandardného používania neetických vakcín za morálnu povinnosť, čo vzbudilo u niekoho údiv a u iných pohoršenie. Dôsledky týchto nemorálnych praktík sú čoraz zjavnejšie a vážnejšie, to však niektorí kompetentní ešte nie sú schopní postrehnúť.

Pri výrobe vakcín sa však použili umelo potratené ľudské plody... legitímne?

Podľa môjho teologického názoru (ktorý opieram o učenie v *Evangelium Vitae* a *Veritatis Splendor*) nikto nemôže priamo či nepriamo využívať potrat vykonaný iným subjektom pre seba alebo pre svoje deti a nikto to nemôže nanútiť ani dovoliť, lebo je to zo svojej podstaty nemorálne konanie, čiže ide o mravne zlý skutok. V aplikácii neetických vakcín ide totiž prinajmenšom o nepriamy súhlas, ktorému sa nedá vyhnúť. Zlo potratu (vraždy), ako aj produkt tohto zločinu, ktorým je vakcína, nemôže byť dobrom samým v sebe a mravné zlo plodí logicky len ďalšie zlo. Kanibalistická aplikácia takýchto vakcín je minimálne vzdialeným a pasívnym (v prípade nesúhlasu s potratom) využitím a vyžadovaním sériového zločinu potratov nevinných nenarodených detí pre iný ľudský subjekt, čiže pre žijúce dnešné deti. Katolícka

etika či morálna teológia (konkrétne teológia života – katolícka bioetika) nie je selektívnou teleologickou etikou (či teológiou) výlučne dobrých úmyslov, účinkov a okolností, ale je primárne a metodologicky etikou (teológiou) dobrého skutku. Teda skutku, ktorý je mocou vlastnej vnútornej mravnej kvality – primárne predmetu konania – v súlade s mravným poriadkom a s ľudskou prirodzenosťou, s dôstojnosťou ľudskej osoby a jej pravdivým dobrom.

„Kresťanská etika, ktorá sa zameriava na mravný predmet, teda neodmieta uvažovať o vnútornej ‚teleológii‘ konania, keď prihladá na povznesenie pravého dobra osoby, ale uznáva, že takéto dobro sa získava iba vtedy, keď sa zachovávajú bytostné princípy ľudskej prirodzenosti.“ (*Veritatis splendor* 78).

V morálnej teológii primárne ide o vnútornú kvalitu predmetu konania (povinného očkovania), kde predmetový prostriedok konania, ktorým je vakcína, je zlým zo svojej podstaty, lebo sa kauzálne priamo spája s mnohonásobným zločinom potratu nevinných nenarodených detí. Ak je samotný predmet konania – vakcinácia neetickou vakcínou – mravným zlom (niektoré vakcíny pre zločin potratu a všetky vakcíny pre obsah toxických látok, ktoré negatívne vplyvajú na zdravotný stav detského organizmu), tak ako môže byť také konanie považované za eticky dobré a dokonca vyhlásené za morálnu povinnosť? Toto sa neskôr obráti proti človeku a uškodí mu oveľa viac ako dôsledné odmietnutie čo i len dočasného použitia neetických vakcín.

Je totiž vnútorne rozporuplné na jednej strane odmietať mravné zlo desiatok potratov, ktoré vykonali iní ľudia pri vývoji a výrobe niektorých vakcín a na druhej strane ich spokojne používať pre vlastné deklarované dobro alebo dobro svojich detí. V takomto postoji je vnútorný logický rozpor, lebo vyjadrené „nie“ potratu (vražde) nenarodených detí a následné „áno“ vakcíne (vyvinutej a vyrobenej vďaka potratom) si vnútorne logicky protirečí. Teda použitie vakcín, na ktorej vývoj a výrobu sa použili potratené ľudské plody, je využitím dávnejšie vykonaného sériového zločinu vraždy nevinných nenarodených detí (ktorý vykonal iný subjekt) pre deklarované dobro iných detí. A vyžadovanie (minimálne nepriame využitie – v závislosti od súhlasu/nesúhlasu s potratom) tohto zločinu pre deklarované dobro svojich detí (želaná ochrana ich zdravia) je v duchu všeobecných normatívnych slov encykliky *Evangelium vitae* a *Veritatis splendor* mimoriadne mravne zvrátené. Aplikáciou neetických vakcín sa minimálne nepriamo popiera príkaz dekalógu Nezabiješ!, lebo sa tým vyjadruje minimálne nepriamy súhlas s tým, ako sa tieto vakcíny vyvinuli a vyrobili. Ignoruje sa, že každý človek (aj ten nenarodený) má hodnotu v sebe samom, preto nemôže byť zneužitý ako predmet na žiadny iný cieľ (priamo na vývoj a výrobu vakcíny či nepriamo na ochranu zdravia iných). Nenarodené dieťa (jeho život) je takým veľkým dobrom, ktoré nemožno používať ako (ne)priamy

užitočný prostriedok na dosiahnutia cieľa, ktorým je chcená ochrana zdravia súčasných detí.

Tieto činy sa ospravedlňujú ochranou verejného zdravia, zabezpečením kolektívnej imunity...

Nemožno selektívne vidieť len dobrý úmysel, čiže deklarované dobro (cieľ) vakcinácie, teda chcenú ochranu pred chorobami alebo dokonca želanú imunitu (čo z vedeckého hľadiska považujem za veľmi odvážnu hypotézu). V duchu posolstva encykliky *Veritatis splendor* treba primárne vidieť predmet konania, ktorý prioritne určuje mravnú kvalitu úkonu očkovania. Čiže neprirodzené (obchádzanie niektorých elementov imunitného systému ľudského organizmu) intramuskulárne vstreknutie zmesi živých (aj oslabených) vírusov, adjuvancií, konzervantov, stabilizátorov a fragmentov ľudskej DNA (z potratených ľudských plodov), ako aj xenogenetickej DNA spolu s inými látkami je predmetom konania, ktorý sa primárne eticky hodnotí.

„Mravnosť ľudského konania závisí predovšetkým a zásadne od ‚predmetu‘ zvoleného rozumne vedomou vôľou, ako to ukazuje výstižná a ešte aj dnes platná analýza sv. Tomáša. (...) Predmet je bezprostredným cieľom vedomej osoby.“ (*Veritatis splendor* 78).

Neetická vakcína tu predstavuje jednoznačné mravné zlo nielen z hľadiska jej toxického zloženia (a negatívnych účinkov), ale najmä z hľadiska jej kauzálneho prepojenia so zločinom mnohonásobného potratu, bez ktorého by neexistovala. Rodičia majú zohľadňovať, akým spôsobom chcú dosiahnuť chcené deklarované dobro dieťaťa (ochranu jeho zdravia). Ide o dodržanie mravnej požiadavky vyhnutia sa akékoľvek forme spolupráce na zločine potratu. Ak (veriaci) rodičia zohľadnia svojej postoj viery do dôsledkov, tak im z toho logicky vyplynie, že takéto využitie vakcín vyrobených na základe potratov je hlboko nemorálnym činom. A to bez ohľadu na želané dobro, ktoré sa deklaruje o vakcínach (určitá a nie malá skupina vedcov ho spochybňuje), že chránia očkované deti pred nákazou niektorými infekčnými ochoreniami. Aby mohol byť ľudský skutok (vakcinácia) definovaný ako morálne dobré, tak musí byť dobrý predmet konania (úkon vakcinácie a vakcína, jej zloženie), úmysel a cieľ konania (chcená ochrana pred chorobami – účinok), ako aj okolnosti (napr. reálny výskyt daných chorôb, signifikantné ohrozenie zdravia a života detí, zdravotný stav dieťaťa, neexistencia alternatívneho riešenia či vakcín...). Ani podľa princípu skutku s dvojakým účinkom tohto (proporcionalistického) pravidla nemožno tento úkon považovať za mravne dobrý a dovolený. A to z minimálne dôvodu, že deklarovaný dobrý účinok (ochrana pred chorobami) nastáva oveľa neskôr ako zlý účinok, ktorým je intoxikácia a jej zistené možné následky (príbalové letáky obsahujú zoznam negatívnych účinkov).

V septembri 2013 sa uskutočnil prvý Národný pochod za život, ktorého sa zúčastnili desiatky tisíc ľudí. Hlavným iniciátorom pochodu bola Konferencia biskupov Slovenska. Na webovej stránke k tejto akcii sa môžeme dočítať aj výrok nositeľa Nobelovej ceny Alberta Schweitzera: „Humanita spočíva v tom, že žiadny človek nie je nikdy obetovaný pre nejaký cieľ.“ O mesiac

na to Subkomisia pre bioetiku Teologickej komisie KBS vydala už spomínané stanovisko k etickým otázkam povinného očkovania, v ktorom vyjadrili súhlas s použitím vakcíny vyvinutej pomocou potratených ľudských plodov a odporučili ju rodičom...

Nemorálna selektívna zhovievavosť voči konkrétnemu zlu má svoje nevyhnutné dôsledky v podobe autoritárskych vyhlásení, kde sa propaguje kauzistické a proporcionalistické myslenie, ktoré vedie k (nepriamej, ale niekedy i priamej) akceptácii kultúry smrti. Autoritárstvo sa ukazuje aj právnej roviny, kde sú kresťanskí rodičia obviňovaní z porušenia zákona a vyhlášky, keď sa rozhodujú podľa svojho náboženského presvedčenia a svedomia, ktoré im prikazuje nekonať zlo a nevyžadovať potrat pre dobro svojich vlastných detí. Aká je reakcia cirkvi na Slovensku na toto prenasledovanie kresťanov? Všetci počujú túto reakciu: ticho. Nekonzistentnosť mravného posolstva v stanovisku spočíva v tom, že na jednej strane sa bude oprávnené bojovať proti kultúre smrti a na druhej strane sa bude tvrdiť, že rodičia sú vraj morálne povinní využívať produkty sériových potratov, čiže neterapeutické vakcíny, ktoré sú výsledkom obľudného zločinu farmaceutického priemyslu. Veď tým sa priamo podporuje neľudská prax farmaceutických koncernov v oblasti vývoja niektorých vakcín. Vynára sa otázka, či sú slová Ježiša Krista „vaše áno nech je áno a vaše nie nie“ ešte stále poslednou a konečnou normou mravného správania pre kresťanov? Ak nie sú, tak čím sa chcú kresťania riadiť? Evidentné popretie slobody svedomia a náboženskej slobody, ktoré toto stanovisko obsahuje, ma znepokojuje najviac, lebo sa za morálnu povinnosť vyhlasuje používanie neetických vakcín, ktoré je zo svojej podstaty eticky zlým skutkom. Osobne som zhrozene z „morálneho“ posolstva tohto stanoviska, ktoré kauzisticky podporuje morálny relativizmus a propaguje utilitarizmus, kde už niet objektívnych mravných kritérií, ale len proporcionalistické zvažovanie strát a ziskov, kde chcený cieľ v konečnom dôsledku (ne)priamo posväčuje akékoľvek prostriedky. Súčasný stav na Slovensku je taký, že my rodičia sme legislatívne nútení buď popierať svoje etické a náboženské presvedčenie a využívať (vyžadovať) smrť nevinných nenarodených detí pre dobro ľudí, ktorí nám boli zverení ako dar – pre vlastné deti, alebo byť sankcionovaní za svoj etický a náboženský postoj. Toto rozhodne nemožno z hľadiska spravodlivosti vyhlásiť za legálne (hoci, paradoxne, taký je stav právneho a súdneho pozitívizmu na Slovensku) a tobôž nie za morálnu povinnosť. Túto situáciu, v ktorej sa nachádzajú kresťanskí rodičia, odsudzuje aj Pápežská akadémia pre život.

„...takáto spolupráca na zločine sa nachádza v kontexte mravného (morálneho) nátlaku na svedomie rodičov, ktorí sú nútení vybrať si buď skutok proti ich svedomiu, alebo vystavenie svojich detí a obyvateľstva ako takého ohrozeniu zdravia. To je nespravodlivá voľba, ktorú treba čo najskôr odstrániť.“ (Morálne úvahy o vakcínach pripravených na bunkách odvodených z umelo potratených ľudských plodov)

Aký postoj k tomuto problému zaujímajú katolícki bioetici vo svete?

Jestvuje pomerne široké spektrum názorov, kde drvivá väčšina autorov odsúdila túto

neľudskú prax vývoja a výroby niektorých vakcín, poprípade obchodu s vakcínami spojenými so smrťou nenarodených detí. Niektorí autori sa ale pokúšajú proporcionalisticky ospravedlniť aplikáciu neetických vakcín deklarovaným dobrom pre dnešné deti – želanou ochranou ich zdravia pred danými chorobami. Niektorí bioetici ani nezaujímú finálne etické stanovisko, ale poukážu na patovú situáciu, keď jednoznačne odsudzujú vývoj a výrobu (na základe potratov), predaj a čiastočne aj aplikáciu týchto vakcín, pričom následne poukážu aj na pozitívny efekt danej vakcíny, avšak nevidia východisko z tejto neľahkej situácie. Vo väčšine takýchto etických hodnotení sa prejavujú charakteristické črty dnešnej civilizácie. Jednou z nich je materializmus, v ktorom sa osoby považujú za predmety, kde ich môžeme využiť na akýkoľvek cieľ. Ukazuje sa mravný subjektívizmus, v ktorom nejstevuje nič okrem vlastnej individuality a absolutizovanej osobnej vôle a slobody, ani absolútne normy dobra a zla. Aplikuje sa utilitarizmus, v ktorom sa využívajú iní vo svoj vlastný prospech, kde sa výlučne kalkuluje, či sú užitoční. Mnohí autori prezentovali svoj vedecký názor, že aj dočasné použitie takto vyrobených vakcín je nemorálne, a že sa to jednoducho ťažko dá ospravedlniť inou hodnotou, čiže želanou ochranou pred konkrétnymi chorobami. A to aj vtedy, keď ide o prípad nepriamej vzdialenej pasívnej spolupráce so zlým skutkom potratu (situácia, keď rodičia nesúhlasia so spôsobom, ako sa vakcíny vyvinuli, ale súhlasia s ich aplikáciou pre svoje deti).

Aký je postoj bioetikov na Slovensku? Súhlasia so stanoviskom Subkomisie pre bioetiku Teologickej komisie KBS?

Bioetici na Slovensku (mám na mysli odborníkov, ktorí absolvovali špecializačné štúdiá morálnej teológie alebo etiky či bioetiky), pokiaľ mi je známe, sa do publikovania môjho prvého článku v roku 2011 nezaoberali týmto vážnym problémom a dodnes panuje zvláštne mlčanie či ignorovanie reality. Táto ľahostajnosť je zarážajúca a obracia sa proti kresťanom, pričom jednoznačne poškodí kresťanov v budúcnosti aj v iných oblastiach uplatnenia výhrady vo svedomí či náboženskej slobody. Ak ide o vami spomínané stanovisko, tak to je podľa mojich zistených informácií unikátom v oficiálnych katolíckych inštitúciách teritoriálneho charakteru. Osobne som očakával, že stanovisko bude obsahovať aspoň: 1. rozhodný protest proti legislatívnemu násiliu, ktorým je rodič donucovaný pod hrozbou finančnej pokuty používať neetické vakcíny, čiže minimálne nepriamo využívať vraždu nenarodených detí pre dobro vlastných detí; 2. jasnú obranu ľudskej dôstojnosti zavraždených detí, ako aj explicitný protest proti instrumentalizácii ich života a proti (priamej či nepriamej) redukcii ich života na prostriedok, pomocou ktorého dnešní rodičia dosahujú deklarované ciele želané ochrany detí; 3. kategorický protest proti legislatívnemu pošliapavaniu základných práv človeka na náboženskú slobodu a slobodu svedomia rodičov; 4. obranu nescudziteľných rodičovských práv, ako aj práv ich detí na ochranu pred neoprávneným zasahovaním štátu do ich psychosomatickej integrity, ako aj ochranu pred toxickým vplyvom vakcín; 5. pravdu o reálnej prítom-

nosti fragmentov DNA pochádzajúcej z potratených detí, čo deklaruje aj výrobca vakcín.

Rodičia – kresťania si zrejme kladú otázku, ako sa vyrovnat s touto situáciou. Veď očkovanie je povinné.

Môj teologický názor je jednoznačný, lebo za konečnú normu konania kresťana musím vziať slová Krista: „Vaše áno nech je áno a vaše nie – nie. Čo je navyše, je od zlého.“ Je mravným poslaním a povinnosťou kresťanov odmietnuť takéto vakcíny, ako aj protestovať a žiadať, aby sa takéto vakcíny nevnucovali a nepoužívali, lebo jestvujú etickejšie alternatívy (vakcíny vyvinuté bez potratov). Je pohodlné zostať ticho a mlčať, či nezastať sa prenasledovaných (sankcionovaných) rodičov, ktorí konajú v súlade s biblickou normou definovanou Kristom. Ideologicky predefinovaná realita však dobehne každého, lebo nikto sa neprihovorí za tých, ktorí mlčali, keď mali hovoriť a zastať sa tých, ktorých prenasledovali pre ich náboženské a etické presvedčenie. Totiž my kresťania sme veľmi často ticho, keď sa deje bezprávie iným členom spoločnosti a veľmi často sa nezastaneme iných, ale neskôr sa čudujeme, že sa nikto nezastane nás. Možno príde čas, keď sa nás už nebude mať kto zastať. To, čo je skutočnou morálnou povinnosťou a má vážny význam, to sa pred katolíckymi rodičmi zatajuje: uplatniť výhradu svedomia, nepoužívať neetické vakcíny a protestovať! To, čo je evidentne mravne nesprávne, to sa v stanovisku toleruje a ešte sa ideologicky vytvorí nemorálna povinnosť, ktorá odporuje učeniu cirkvi. Je to v rozpore s ka-

FOTO SHUTTERSTOCK.COM

„Preto je povinnosťou lekárov a otcov rodín prejsť k alternatívnym vakcínam (ak existujú) i vytvárať tlak na politických predstaviteľov a zdravotníctvo, aby boli sprístupnené také vakcíny, ktoré by neboli mravne (morálne) problematické. V prípade potreby by mali použiť výhradu svedomia ohľadne použitia vakcín vyrobených prostredníctvom tkanív odvodených z umelo potratených ľudských plodov. (...) Je na veriacich a svedomitých občanoch (otcoch rodín, lekároch atď.), aby sa postavili na odpor (napr. použitím výhrady svedomia) proti čoraz rozšírenejším útokom na život a proti „kultúre smrti“, z ktorej vyvierajú. (...) je tu vážna povinnosť použiť alternatívne vakcíny a výhradu svedomia voči tým morálne problematickým...“ (Morálne úvahy o vakcínach pripravených na bunkách odvodených z umelo potratených ľudských plodov)

Napriek tomu, že konkrétny dokument jasne odsudzuje používanie takýchto vakcín a poukazuje na nespravodlivý stav v spoločnosti, pričom špekulatívne, aj keď podmienene pripúšťa dočasné použitie vo výnimočných situáciách, tak sa na Slovensku spokojne mlčí a neprotestuie proti evidentnému zlu. Moja bioetická a teologická otázka znie: ako môže byť explicitné odsúdenie zločinu potratov nenarodených detí v *Evangelium vitae* (spolu s odsúdením priameho a nepriameho súhlasu s potratom, ako aj s odsúdením vyžadovania tohto zločinu pre iné subjekty) v súlade s tvrdením o morálnej povinnosti použitia neetických vakcín rodičmi čiže s (minimálne) vzdialeným nepriamym pasívnym využitím potratov na ochranu zdravia dnešných detí? Ak človek nesúhlasí so zločinom intencionálnych sériových a premyslene naplánovaných potratov, organizovane a logisticky zrealizovaných s cieľom vývoja a výroby niektorých vakcín, tak ako ich môže rodič využívať pre dobro vlastného dieťaťa bez toho, aby toto využitie vakcín nebolo súčasne aj implicitnou akceptáciou toho, ako sa niektoré vakcíny vyrábajú a vyprodukujú? Morálna povinnosť vyhnúť sa spolupráci na zlom skutku vraždy vyplýva z imperatívu prirodzeného mravného zákona vpísaného do ľudskej prirodzenosti, prikazujúceho konať dobro a unikať pred zlom. Niektorí sa pýtajú: nie sú to práve odborníci zo subkomisie pre bioetiku, ktorí by mali vedieť, čo je zlo, keďže im to hovorí sám Kristus v Biblii? Alebo sa začína ideologicky zohľadňovať okolnosť, koho a čo je bezpečné kritizovať? Kríza pravdy o dobre a o zle je v našej ére zjavná. Chybou niektorých katolíckych jednotlivcov nie je nepresná alebo nesprávna náboženská doktrína, ale absentujúca odvaha aplikovať túto doktrínu priamo na nemorálnu realitu v zideologizovanej a nemorálnej zdravotníckej praxi. A tak sa azda zo strachu mlčí, aby sa nerozhnevali štátne inštitúcie a politická moc, čo vyvoláva oprávnenú otázku: čo ešte zostalo na Slovensku kresťanské?

Napríklad pochody za život...

tolickou náboženskou doktrínou preto, lebo text o morálnej povinnosti popiera slobodu svedomia a náboženskú slobodu, ako aj objektívne mravné hodnotenie ľudského skutku podľa učenia v encyklike *Veritatis splendor*.

Dnes sme svedkami toho, že sa často akceptuje sekulárny slovník a terminológia, kde sa s istotou nevie, aký má význam, čím sa zakryje nemorálna podstata používania neetických vakcín. Práve to je účelom eufemistického použitia vágneho a sekulárneho termínu: úmyselne eticky znejasniť mravnú podstatu problematiky tak, aby sa nič nepostrehlo a aby sa ukrylo zlo pred očami kresťanských rodičov. Výsledkom terminologickej manipulácie je kriminalizácia kresťanských rodičov pomocou flexibilných obvinení z fiktívneho ohrozenia zdravia, ktoré sú nepochopiteľné a tieto obvinenia neraz vzbudzujú taký strach, že sa ich ľudia boja spochybniť. Tak sa pýtam: Koľko katolíckych bioetikov, lekárov (pediatrov) a obchodníkov s vakcínami verejne protestovalo proti tejto štandardnej nemorálnej praxi v zdravotníctve? Sú azda peniaze za zdravotnícky úkon povinného očkovania či za vakcíny dôležitejšie? Siahajú azda svedomie zainteresovaných len po hranicu vlastného bezpečia a pohodlia, profitu a za touto hranicou bude „pilátova“ indifferencia, kde sa si umyjú ruky a tvária sa, že so zločinom potratu nemajú nič spoločné? Kto sa postavil na odpor tomuto medicínskemu kanibalizmu? Koľko kresťanských subjektov protestovalo proti prenasledovaniu a sankcionovaniu kresťanských rodičov, uplatňujúcich slobodu svedomia a náboženskú slobodu?

Kultúra smrti naďalej víťazí, aj keď sa organizujú pochody za život, ktoré vyvolávajú v kresťanoch pocit uspokojenia svedomia. Predstavitelia katolicizmu sa naďalej sťažujú, že kresťanstvo sa odsúva z verejnej sféry, avšak to nie je žiadne prekvapenie, keď sa nikto z nich nezastane prenasledovaných rodičov za ich konzekventné postupovanie v duchu katolíckej náboženskej

doktríny a ich katolíckeho svedomia. Naďalej sa propaguje nesprávny metodologický spôsob mravného rozlišovania, kde ľudské činy sa hodnotia výlučne na základe úmyslu a chceného cieľa konajúceho a navyše sa neberie do úvahy legislatívne násilie. Ideologicky sa maximalizuje „dobro“ vakcinácie (želaná ochrana pred chorobami) a minimalizuje sa „zlo“ (potraty, ktoré sa vykonali pri vývoji konkrétnej vakcíny alebo negatívne toxické účinky) a následne je vraj všetko tak, ako má byť. Naďalej sa zabúda, že zlom (priamo či nepriamo) nikdy nemožno dosiahnuť pravdivé dobro, inými slovami cieľ neposväcuje prostriedky. Preto treba opätovne zopakovať, že logika zla je neúprosná: zlo plodí len zlo a nikdy nie dobro. Možno je načas obnoviť a oprieť sa o biblickú autoritu a otvorene sa postaviť proti zlu a nemorálnosti, ktorú nám legislatívne nanucuje štát, a to skôr, ako bude úplne zničená sloboda človeka. Špekulatívne podmienene pripustenie dočasného použitia týchto vakcín za určitých vymenovaných podmienok, nepovažujem teologicky ani bioeticky za úplne správne, lebo jednak tieto podmienky už dávno neplatia a je medicínskou otázkou, či vôbec reálne niekedy nastali. Existujú etické alternatívy (aspoň v tom zmysle, že boli vyvinuté bez potratov) a v prípade ružienky existuje alternatívny medicínsky postup ochrany tehotných žien. To sú predsa medicínske skutočnosti, ktoré sú už dlhšie verejne známe a z bioetického hľadiska sa pýtam: prečo sa to neberie do úvahy? V biomedicínskej praxi iniciovať zásadné zmeny: rešpektovať dôstojnosť a slobodu rodičov (a najmä pravdivé dobro detí) a čo najskôr odstrániť používanie neetických vakcín, ako aj odstrániť toxické látky z vakcín.

Pre štátne zdravotnícke inštitúcie a ich predstaviteľov mám otázky: dokedy budú nútiť nás rodičov konať proti vlastnému svedomiu a dokedy nám budú protiprávne nanucovať povinnú vakcináciu (neetickými a toxickými vakcínami)? Dokedy nás rodičov budú penalizovať finančnými sankciami preto, že konáme v súlade so svojím svedomím a náboženským presvedčením, keď odmietame neetické a toxické vakcíny? Je tu aj otázka pre štát (parlament): dokedy bude platiť totalitná neľudská legislatíva popierajúca slobodu svedomia a náboženskú slobodu, ako aj základné rodičovské práva? A posledné otázky sú pre veriacich rodičov a lekárov: dokedy budeme verejne bojovať s kultúrou smrti a na druhej strane budeme bez protestov spokojne kanibalisticky využívať produkty mnohonásobnej vraždy, ktorými sú konkrétne vakcíny, pričom to budeme proporionalisticky ospravedlňovať želaným dobrom našich detí? Dokedy si budeme vo svedomí ospravedlňovať evidentné zlo? Bude naše „nie“ skutočným „nie“, ktorým vydáme svedectvo pravde o zločine potratu alebo bude naše „nie“ farizejským eufemizmom, ktorým si ospravedlníme čokoľvek?

Zhovárala sa

Renáta Krausová

Rozhovor doplnený o obsérnejšie citácie z kresťanských dokumentov umiestnime v júli na aktualizovanej stránke www.dieta.sk. Dr. René Balák, PhD., je autorom bioetickej publikácie *Mysterium vitae – Život človeka v rukách človeka 2*. Bližšie informácie o publikácii – www.theologiamoralis.info.